

РОЗДІЛ 1

– Мамцю, ну, будь ласка...

– Claro, я сказала: «ні».

– Слухай, Діано, нехай їде зі мною.

– Колене, ти що, за дурну мене маєш? Якщо ви поїдете разом, то застрягнете там, і ми виберемося на вакації хіба за три дні!

– То їдьмо з нами, будеш підганяти...

– Де ж пак! Ти бачив, скільки вдома роботи?

– От нехай Клара їде зі мною, і ніхто тобі не заважатиме.

– Мамцю!

– Та добре вже, їдьте. Очі б мої вас не бачили!

І вони пішли, радісно галасуючи на східцях.

Потім я дізналася, що вони дуркували й тоді, коли на авто налетів ваговіз. «Вони померли регочучи», — промайнуло тоді у голові. «Воліла б я вмерти разом з ними», — була наступна думка.

Цілий рік день у день я шкодувала про одне — що не загинула разом з ними. Проте серце моє вперто калатало. Підтримувало у мені життя. На превелике моє лихо.

Я лежала на дивані й дивилася, як наді мною пливуть пасма тютюнового диму. Раптом почула, що відмикаються двері. Фелікс ніколи не питав дозволу, щоб прийти.

Навіть не попереджав – просто приходив. Щодня. Про що я думала, коли давала йому запасний ключ?

Від несподіванки я здригнулася, і попіл упав на піжаму. Здмухнула на підлогу. Щоб не бачити, як Фелікс прибиратиме, почвала на кухню зарядитися ще однією порцією кофеїну. Та коли повернулася, у кімнаті нічого не змінилося. Попільнички були повнісінькі, філіжанки порожні, коробки з-під готової їжі та пляшки досі стояли на нічному столику. А Фелікс сидів, схрестивши ноги, й дивився на мене. Цей поважний вигляд якщо і збенітежив мене, то тільки на мить. Дужче здивувало його вбрання. Костюм? А де ж звичні подерті джинси й тісна футболка?

– Куди це ти так вирядився? На весілля чи на похорон?

– Котра година – знаєш?

– Це не відповідь на моє запитання. Мені начхати, котра година. Ти так вирядився, щоби звабити гарненького хлопчину?

– Ліпше б так... Зараз друга пополудні, тобі пора вмиватися і вдягатися. Такою ти не підеш.

– А куди це ти хочеш, щоб я пішла?

– Хутчій! Твої батьки і Коленова рідня вже їдуть. За годину будуть внизу.

Тіло моє сіпнулося, руки задриготіли, у роті з'явився гіркий присмак жовчі.

– Про це не може бути й мови, на цвинтар я не піду. Чув?

– Це не для мене, а задля них, – лагідно відказав Фелікс. – Треба їх вшанувати. Сьогодні мусиш піти – минув уже рік. Усі прийдуть тебе підтримати.

– Не треба мені нічиєї підтримки. Я відмовляюся брати участь у цих дурнувятих поминках. Вам хочеться, щоб я святкувала їхню смерть?

Голос мій здригнувся, по щоках потекли перші на сьогодні сльози. Наче крізь імлу, я побачила, як підійшов Фелікс. Руки його міцно мене пригорнули.

— Діано, піди задля них, прошу тебе.

Я брутально його відштовхнула.

— Я ж сказала — ні! Тобі позакладало? Геть із мого дому! — заволатала я, побачивши, що він хоче приступити ближче. І втекла до своєї кімнати. Руки тремтіли, але я зуміла двічі обернути ключ у замку. Тоді сповзла по дверях та скрутилася клубочком, аж коліна вперлися у груди. У помешканні запала тиша, яку порушив Феліксів голос.

— Прийду ввечері.

— Не хочу тебе бачити.

— Зберися на силі і хоча б помийся, а ні — то я сам запихну тебе під душ.

Кроки його подаленіли, потім грюкнули двері. Пішов.

Я ще довго сиділа, впершись головою в коліна. Врешті підвела голову і порачкувала до ліжка. Вклалася горізнач та загорнулася у ковдру. Як і щоразу, коли я отак ховалася в ту ковдру, ніс почав вишукувати Коленів запах. Він уже почав вивітрюватися, хоч я й не мінjala простирадл. Я хотіла відчувати його. Хотіла забути шпитальний дух, запах смерті, яким він був просякнутий, коли я востаннє притулилася головою до його грудей.

Я хотіла заснути — уві сні все забувалося.

Рік тому, коли я приїхала з Феліксом до шпиталю, мені сказали, що вже по всьому. Донька моя померла ще в машині швидкої допомоги. Мене знудило. Медики додали, що Коленові залишилося жити кілька годин, тож якщо я хочу сказати йому останнє «прощай» — не варто зволікати. Мені хотілося кричати, що це все брехня, та я не змогла сказати ні слова. Здавалося, що то якийсь страшний

сон, і треба будь-що прокинутися. Але медсестра невідступно вела нас до палати, де лежав Колен. Кожне сказане тоді слово, кожнісінький порух назавжди закарбувалися у моїй пам'яті.

Колен лежав обплутаний дротами й оточений апаратами, що несамовито гули та мигтіли. Тіло посіпувалось, обличчя було геть потовчене. Я закам'яніла. Тільки присутність Фелікса втримала мене на ногах. Головою Колен був трохи обернутий до мене, наші погляди стрілися. Він насилу всміхнувся, і та усмішка допомогла мені приступити ближче. Я взяла його за руку, він стиснув мою долоню.

— Ти маєш бути з Кларою, — прошепотів.

— Колене, Клара ж...

— Їй роблять операцію, — урвав мене Фелікс.

Я обернулася спантеличено. Він усміхався Коленові, уникаючи мого погляду. У вухах задудоніло. Кожна клітина мого тіла задилькотіла, неначе драгли, в очах потьмарилося. Я відчула, як Коленова рука дедалі дужче стискає мою. Я дивилася на нього, а він слухав Фелікса, який запевняв, що з нашою донькою все буде гаразд. Та брехня раптом повернула мене до тями. Тремтячим голосом Колен розповів про аварію. Він не побачив ваговоза, бо співав із Кларою пісень. Мені заціпило. Я нахилилася, провела долонею по його волоссю, по чолу. Він знову дивився на мене. Від сліз риси його стуманіли, почали зникати. Я задихалася. Він звів руку і торкнувся моєї щоки.

— Не плач, любове моя, — прошепотів. — Заспокойся... чула, що сказав Фелікс? Ти потрібна будеш Кларі.

Я так і не змогла відвести очі від того погляду, сповненого надії, що наша донька житиме.

— А ти? — насилу пробелькотіла я.